

Hvordan blir satsinger og forskningsprogrammer til?

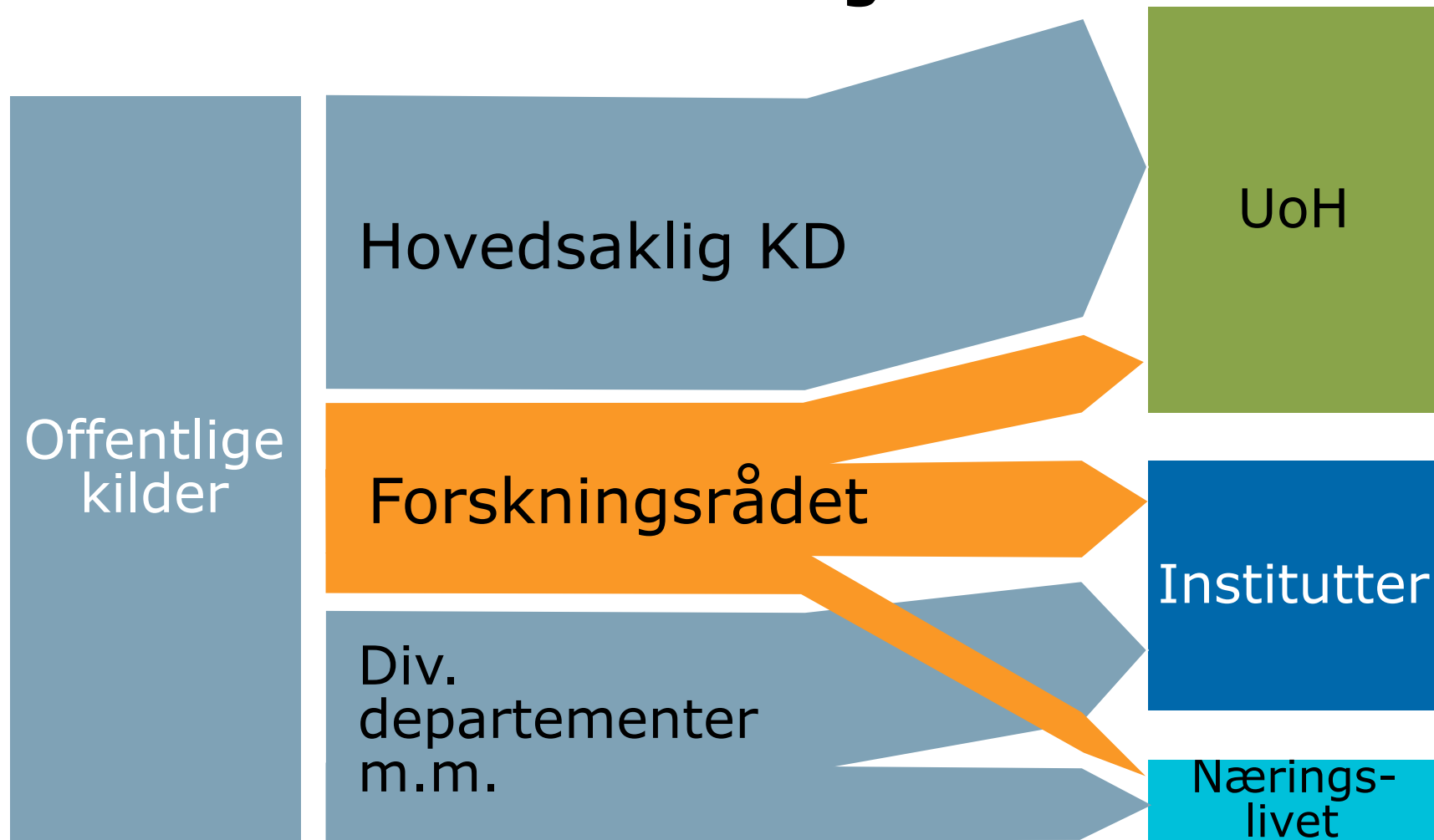
Eivind Hovden
Avdelingsdirektør, Velferd og utdanning

Forskningrådets hovedroller

- **Rådgiver om strategi**
- **Finansiere der vi skaper merverdi**
- **Møteplassfunksjon**

Rådet kanalisierer nær 30% av de offentlige midlene til norsk forskning

Det forskningspolitiske systemet

17 departementer

Forskningsrådet er strategisk aktør

Utøvende forskningsinstitusjoner

Næringsliv

Institutter

UoH

Forskningsrådet som endringsagent

- Nedfelt i Rådets strategi:

«Forskningsrådet skal være en endringsagent i norsk forskning og sikte mot å være den ledende forskningsstrategiske aktøren»

- Evalueringen av Forskningsrådet (2012):
  - Hovedperspektivet er å styrke rollen som pådriver for endring
  - Evalueringen påpeker at den store utfordringen i FoU-systemet er å sikre endringskraft og fornyelse
  - Forskningsrådet må styrke denne rollen

Hvordan få til endring?

- En hel del av Rådets aktivitet er rettet inn mot dette
- Forskningsrådet skal støtte de beste men også det viktigste!
- Utvikle kapasitet og kvalitet på felt hvor vi ikke har dette
- Programmene er sentrale som virkemiddel
- **Et program er:**

En strategisk, målrettet og tidsbegrenset forskningsinnsats for å fremskaffe ny kunnskap på et avgrenset felt.

Hvilken endring? Hovedkategorier

Vi må endre forskningsinnsatsen for å:

- **løse en samfunnsutfordring**
  - F. eks. klima, sykefravær, transportsikkerhet, folkehelse
- **løse en næringsutfordring**
  - F. eks. regional innovasjon, forskningsdrevet innovasjon
- **løse en faglig utfordring**
  - F. eks. Nano-teknologi, kjønnsforskning, stamceller

Dette gir fire programtyper

- **løse en samfunnsutfordring**
  - **Handlingsrettede programmer**
- **løse en næringsutfordring**
  - **Brukerstyrte innovasjonsprogrammer**
- **løse en faglig utfordring**
  - **Grunnforskningsprogrammer**
- **Store programmer: skal gjøre alt!**

Hvordan blir programmer til?

- **Programmene bunner i en utfordring, et endringsbehov**

- **Kommer fra**
  - **Forvaltningen (departementene)**
    - **Faglig eller politisk begrunnelse**
  - **Forskningsmiljøene**
    - **Fagutvikling som sådan, og/eller instrumentell begrunnelse**
  - **Forskningsrådet**
    - **Administrasjonen eller styresystemet, ofte en strukturell dimensjon (SAK, internasjonalisering)**

- **Oftest: En kombinasjon av punktene over**

Prosesen

- **Hva vil være det riktige virkemidlet for å løse utfordringen?**
- **Planutvalg oppnevnes av et av Forskningsrådets divisjonsstyrer**
- **Planutvalget utarbeider et faglig grunnlag**
- **Divisjonsstyret godkjenner dette**
- **Et programstyre oppnevnes**
- **Programstyret utarbeider en programplan**
- **Programmet er i gang**

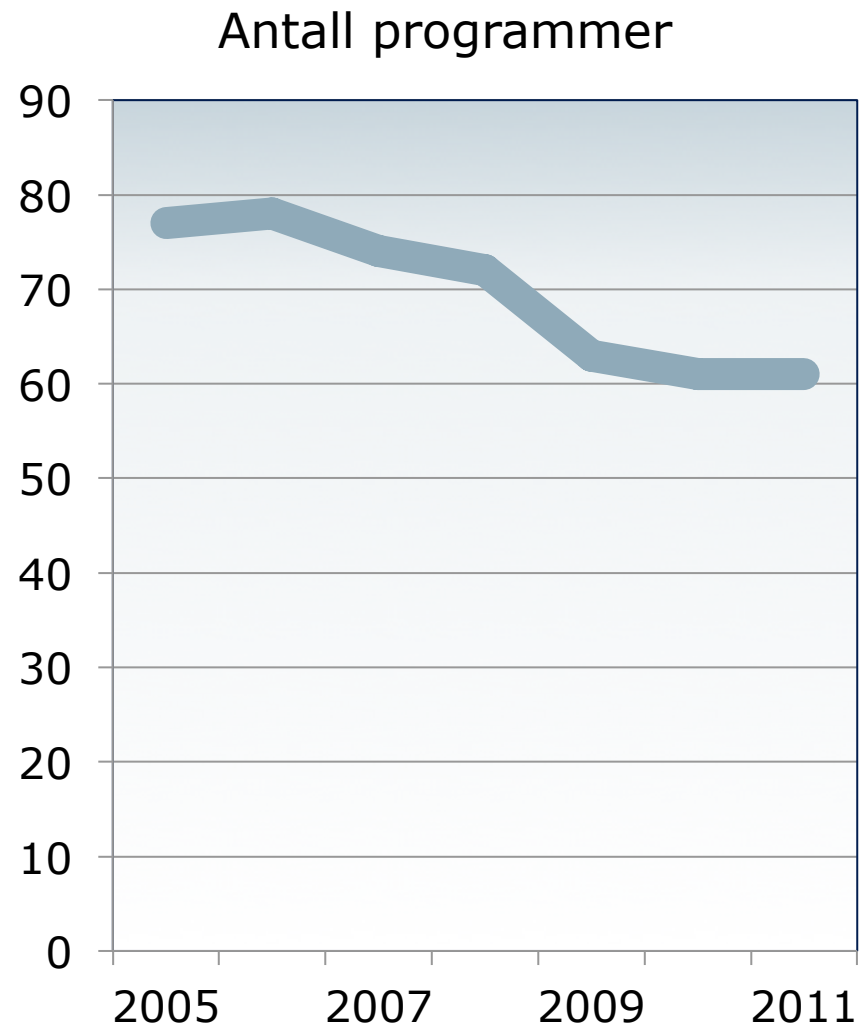
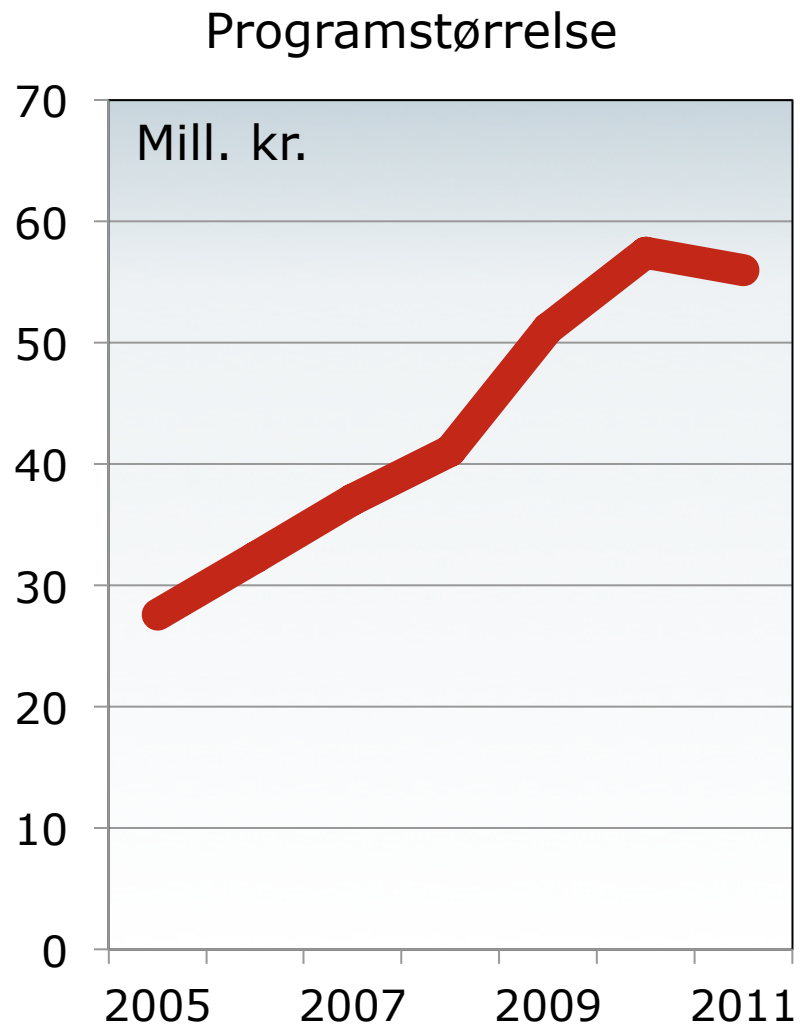
Dialog med omverdenen

- Forskningsrådets ca 70 styreorganer består av ca. 800 personer fra forskning og samfunn for øvrig
- Programplaner sendes til kommentar i forskningsmiljøene, brukere, andre interessenter
- Informasjonsmøter og dialogmøter

Hvordan blir programmer til?

- Fusjoner....
- Mange programmer er fusjoner/omorganiseringer av tidligere programmer:
  - RENERGI, VAM, NATUROGNÆRING

Programmene i Forskningsrådet 2005 - 2011

Takk for oppmerksomheten!

www.forskningsradet.no

Sammensetning av Forskningsrådets styrer

